

Kuva: Marko Junttila, ©Lappari-hanke

Pohjoissuomenkarjaa lihantuotantoon?

Pohjoissuomenkarjaa eli lapinlehmiä on pidetty maataloilla perinteisesti pääasiassa maidontuotannossa. Se soveltuu monipuolisuutensa ansiosta moneen muuhunkin tarkoitukseen, kuten maisemanhoitoon, hyvinvointipalveluihin tai kotieläinpihoille.

Pohjoissuomenkarjasta saadaan myös lihaa, joskin sen tuotanto on vähäistä. Kiinnostus alkuperäisrotuisten eläinten pitoon on kuitenkin kasvanut. Pohjoissuomenkarjan lihantuotanto-ominaisuuksista ei ole ollut aiempaa tutkimustietoa.

Lappari-elinkeino –hankkeessa toteutettiin tilaseuranta. Vertailussa olivat pohjoissuomenkarja- (12 eläintä) ja holsteinhärät (11 eläintä).

- Seurantajakso alkoi 07 – 09/2021, kun eläimet siirtyivät vasikkalasta kylmäpihattoon
- Sama rehu kaikille koko ajan
- Teurastus 20 kk iässä ja lihanäytteet 11/2022 – 01/2023
- Rotuverailu kasvu- ja teurasominaisuuksista sekä lihan laadusta

Kuva: Liisa Keto

Kasvuissa selkeä ero

Pohjoissuomenkarjalla elopainon päiväkasvu oli noin 60 % holsteinin vastaavasta

Teurassaanto pohjoissuomenkarjalla oli 50 % ja holsteinilla 49%

Molemmilla roduilla:

- Ruhon lihakkuus 0-
- Ruhon rasvaisuus 3-

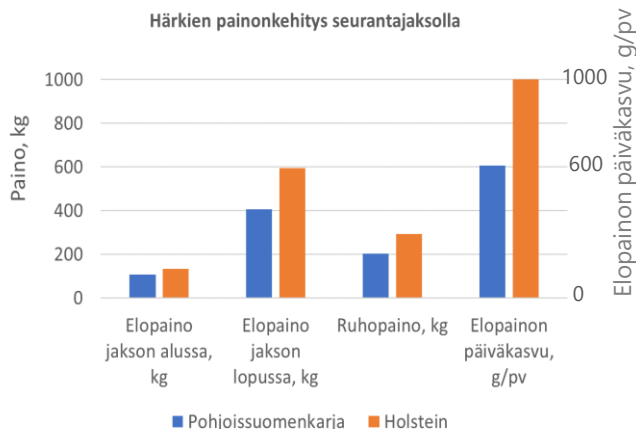
Lihassa vain vähän eroja

Ei merkittäviä eroja lihan

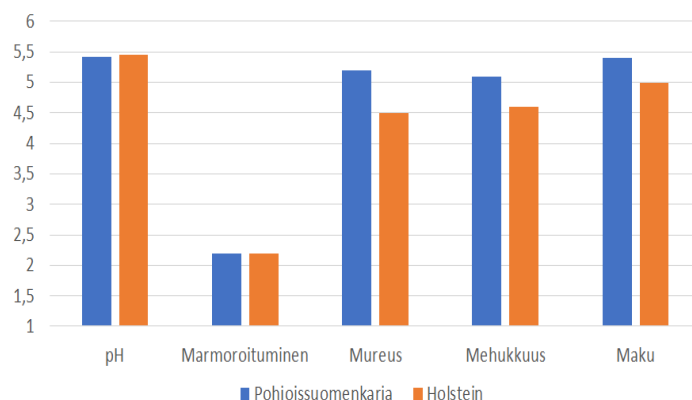
- marmoroitumisasteessa (vaihtelee paljon)
- koostumuksessa (kosteus-, valkuais-, rasva-%)
- pH-arvossa
- värissä
- mureudessa (aistinvaraisesti arvioituna ja laitteella mitattuna)

Lihan mehukkuudessa ja maussa on eroa pohjoissuomenkarjan eduksi.

Härkien painonkehitys seurantajaksolla

Lihan tärkeimmät ominaisuudet

Johtopäätökset ja pohdinnat

- Pohjoissuomenkarjan lihan mehukkuus ja maku tukevat lihan brändäystä erikoistuotteeksi.
- Pohjoissuomenkarja tarvitsee tavallista nautaa pidemmän kasvatusajan.
- Tehokkaana ja kevyenä laiduntajana pohjoissuomenkarja voisi tuoda omistajilleen lisätuloa myös maisemanhoitotyössä.
- Lihaa voisi silloin markkinoida luonnonlaidunlihana.

Kuva: Anneli Nuoranne

Lisätietoja

Liisa Keto, liisa.keto@luke.fi

Katariina Manni, katariina.manni@luke.fi

Anne Tuomivaara, anne.tuomivaara@ulapland.fi

Päivi Soppela, paivi.soppela@ulapland.fi

<https://www.arcticcentre.org/FI/Lappari/Etusivu>

<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe20230921135041>

Tässä esitetyt tulokset tuotettiin Lapinlehmään perustuvan erikoistumisen mahdollisuudet osana pohjoisia elinkeinoja (Lappari-elinkeino) -hankkeessa. Hanketta rahoitettiin Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) rakennerahasto-ohjelmasta "Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020". Hanketta toteutettiin Lapin yliopiston Arktisen keskuksen, Luonnonvarakeskuksen ja Kemi-Tornionlaakson koulutus kuntayhtymä Lappian yhteistyönä.

ARKTINEN KESKUS
Lapin yliopisto

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020